7/176

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SAYI :B.02.0.001/01-896

21 / 2 /2003

KONU : 7/176-633 esas sayılı yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 03.02.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.GNS.0.10.00.02-7/176-633 /2938 sayılı yazınız.
b) Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 17.02.2003 tarih ve B.62.0.TDK.0.00.00.00/281 sayılı yazısı.

Tokat Milletvekili Sayın Orhan Ziya DİREN tarafından tevcih edilen 7/176-633 esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Tekel konusuna giren maddeleri satmak isteyenlere verilecek satış ve ruhsat tezkerelerine ilişkin bedeller daha önce, 11 Temmuz 1964 tarihli, 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (8) sayılı Tarifenin, V-Satış Ruhsatnameleri bölümü ve Maliye Bakanlığı'nca çıkarılan Harçlar Kanunun Genel Tebliği çerçevesinde satış miktarlarına göre sınıflandırılarak belirlenmiştir.

Ancak, 3.6.1986 tarihinde yürürlüğe giren 3291 sayılı Kanun ile tütün ve tütün mamullerinde, 20.01.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 4619 sayılı Kanunla da her türlü ispirto ve ispirtolu içkilerde, Devlet tekeli kaldırılmıştır.

Tütün ve alkollü içkiler piyasasının düzenlenmesi görevi 09.01.2002 tarih ve 4733 sayılı Kanunla Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu'na verilmiştir. Tekel Genel Müdürlüğü'nün yürütmekte olduğu tüm kamu hizmetlerinin görülmesi görevi bu Kanunla adı geçen Kuruma verilmiştir.

Sözkonusu soru önergesi ile ilgili olarak, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı'ndan alınan 17.02.2003 tarih B.62.0.TDK.0.00.00.00/281 sayılı cevabi yazı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:
EK-1 İlgi (b) yazı (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

7/176

T.C
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

SAYI : B.62.0.TDK.0.00.00.00/ 281 **17/02/2003**
KONU :

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Doç.Dr.Abdüllatif ŞENER)

İLGİ:06/02/2003 tarih ve 773 sayılı Evrak Akış ve Talimat Formu

Tokat Milletvekili Sayın Orhan Ziya Diren tarafından, Sayın Bakanımızın cevaplandırması istemi ile verilen yazılı soru önergesine ilişkin açıklamalarımız aşağıda yer almaktadır.

1- Bilindiği üzere 3.6.1986 tarihinde yürürlüğe giren 3291 sayılı Kanun ile tütün ve tütün mamullerinde Devlet Tekeli kaldırıldığı gibi, 20.1.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkındaki 4619 sayılı Kanunla da her türlü ispirto ve ispirtolu içkilerdeki Devlet Tekeli kaldırılmış bulunmaktadır.

2- 9.1.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4733 sayılı Kanunla Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu kurulmuş olup, Tekel Genel Müdürlüğünün yürütmekte olduğu tüm kamu hizmetlerinin görülmesi görevi de bu Kanunla Kuruma verilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan 4733 sayılı Kanunla, 9.5.1969 tarihli ve 1177 sayılı Tütün ve Tekeli Kanunu yürürlükten kaldırılmış olup, buna dayalı olarak çıkarılmış olan, Tütün ve Tütün Tekeli Tüzüğü de yürürlükten kalkmış bulunmaktadır.

11 Temmuz 1964 tarihli, 11751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (8) sayılı Tarifenin, V-Satış Ruhsatnameleri bölümünde yeralan bedeller, 2003 yılı için Maliye Bakanlığının 40 seri No.lu Harçlar Kanunu Genel Tebliğinde;

"1.Tekel konusuna giren maddeleri satmak isteyenlere verilecek satış ve ruhsat tezkereleri (Her yıl için):

1'nci sınıf dükkanlarda	(121.800.000.TL)
2'nci sınıf dükkanlarda	(81.180.000.TL)
3'ncü sınıf dükkanlarda	(40.400.000.TL)
4'ncü sınıf dükkanlarda	(19.280.000.TL)
Geziciler	(7.880.000.TL)

Şeklinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Adres : TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Çiftlik Caddesi AOÇ Sokak No.8 Gazi – ANKARA Telefon : 0 312 211 16 80-81 Faks : 0 312 211 16 82

T.C
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Buna mümasil olarak Tütün ve Tütün Tekeli Tüzüğünün değişik 64.maddesinde; (12.5.1982-17692 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

"Satıcılar, satış miktarlarına göre aşağıdaki biçimde sınıflandırılırlar:

.....

İlk kez satış belgesi alacak olan satıcıların sınıfları, bulundukları semt ve mevkideki diğer satıcıların yıllık satış tutarları, satıcılar arasında sınıf farkı bulunduğu takdirde ise bunların yıllık satış tutarlarının ortalamaları esas alınarak saptanır.

Sınıf saptanmasına esas alınacak yıllık satış tutarları, Tekel mamullerinin fiatlarında meydana gelen değişiklik yüzdesi oranında değiştirilir."

Hükmü yer almış bulunmaktadır.

Görüleceği üzere, mezkur düzenleme tütün mamulleri ve alkollü içki satıcılarının doğrudan TEKEL depolarına giderek mamulat aldığı döneme ilişkin bir düzenleme olup, yukarıda belirtilen Tüzük hükmü doğrultusunda, tek satıcı olan TEKEL'in, sınıf saptanmasına esas olacak yıllık satış cirolarını belirlemesi mümkün olabiliyordu.

Ancak, gerek ekonomik hayattaki gelişmeler, gerekse mevzuattaki değişmeler sonucu, bugün sigara ve içki sektöründe faaliyet gösteren tüm firmalar doğrudan perakende satıcının işyerine serviste bulunmakta olup, tütün ve tütün mamullerinde Devlet Tekelinin kaldırılmış olması, özel sektörün de 1992 yılından itibaren piyasaya girmiş bulunması ve 492 sayılı Harçlar Kanununa paralellik arzeden Tütün ve Tütün Tekeli Tüzüğündeki düzenlemenin de, 1177 sayılı Kanunun yürürlükten kalkması ile birlikte kaldırılmış bulunması nedeniyle, satış cirolarına göre sınıf saptanması, fiilen ve hukuken imkansız hale gelmiştir.

Bu itibarla, 180 bin civarındaki tütün mamulleri ve alkollü içkiler perakende satıcısının satış cirolarının tespitine olanak bulunmadığı gibi, halen piyasada satılmakta olan en düşük fiyatlı bir paket filtreli sigaranın bir milyon Türk Lirası civarındaki satış fiyatı dikkate alındığında, yıllık bir milyarlık tütün mamulu ve alkollü içkiler satış cirosunun gerçekçi olmadığı da görülecektir.

3-Tütün,Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 4733 ve 4250 sayılı Kanunlara dayanılarak hazırlanan ve 31.12.2002 tarihli ve 24980 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Tütün Mamulleri, Alkol ve Alkollü İçkilerin Toptan ve Perakende Satışı İle Satış Belgelerine İlişkin Yönetmelik," sadece Tekel A.Ş.'ne ait ürünlerin değil, tütün mamulleri ve alkollü içkiler piyasasında yeralan özel sektöre ait işletmelerin de ürünlerinin satışları ile ilgili bir düzenleme olup, bugün için "Tekel konusuna giren madde" satıcılığından bahsetmek de mümkün değildir.

7/176

T.C
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

4- Bu Yönetmelikte perakende satıcılar için belirlenen satış belgesi bedelleri;

İl merkezlerinde (Büyükşehir belediyesine dahil ilçelerde) 100.000.000.TL
İlçe merkezlerinde 60.000.000.TL
Diğer mahallerde 20.000.000.TL

Şeklinde olup;

Bu bedellerin Kurum tarafından saptanmasında nüfus yönünden orta büyüklükte bir ilin baz alındığı, Kurumun tütün ve alkol tüketiminden kaynaklanan toplumsal nitelikteki her türlü zararlı etkileri önleyecek düzenlemeleri yapmak, sahte ve kaçak ürün satışına mani olarak tüketici sağlığının korunmasına yönelik hizmetlerinin finansmanını sağlamak üzere, satış belgeleri karşılığında bu hizmet bedellerini alması da yadsınamaz.

Yönetmelikle saptanan bedellerde anormal bir yükseklik olmadığı, ancak geçmiş yılların yol açtığı ekonomik tahribat altında kalan çok düşük cirolu bazı esnafın tedirginlik yaşadığı bilinmekle birlikte,bu konuda Kurumca önümüzdeki günlerde bazı düzenlemeler yapılması planlanmaktadır.

5- Diğer taraftan, Ocak 2003 ayı içerisinde satış belgelerinin sürelerinin uzatılması veya yenilenmesi işlemlerini yapmayan satıcılara herhangi bir cezai müeyyide uygulanması sözkonusu olmayıp, Mart ayı sonuna kadar satış belgesi bedellerini yatırmaları halinde mamulat almaya devam edebileceklerdir.

Arz ederim.

H.Niyazi ADALI
Başkan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	17.02.2003
Sayı	896

Adres : TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Çiftlik Caddesi AOÇ Sokak No.8 Gazi – ANKARA Telefon : 0 312 211 16 80-81 Faks : 0 312 211 16 82